

Tümevarım Akıl Yürütmesi Nedir?

Çalışma Kağıdı

Tümevarım, özelden genele doğru yapılan bir akıl yürütme biçimidir. Tekil gözlemlerden hareketle genel bir ilke veya yasa oluşturulur.

Sorular

- Aşağıdakilerden hangisi tümevarım akıl yürütmesine bir örnektir?
A) Bütün insanlar ölümlüdür. Sokrates bir insandır. O halde Sokrates ölümlüdür.
B) Gördüğüm ilk elma tatlıydı. Gördüğüm ikinci elma tatlıydı. O halde bütün elmalar tatlıdır.
C) Dörtgenlerin iç açıları toplamı 360 derecedir. Bu şekil bir dörtgendir. O halde bu şeklin iç açıları toplamı 360 derecedir.
D) Yerçekimi cisimleri aşağı çeker. Bu cisim de yerçekiminin etkisindedir. O halde bu cisim aşağı çekilecektir.
- Tümevarımın kesinlik taşımaması hangi felsefi probleme yol açar?
A) Tanımlama problemi
B) Tümevarım problemi
C) Ahlak problemi
D) Bilgi problemi
- Tümevarım akıl yürütmesi hangi yönde ilerler?
A) Genelden özele
B) Özelden genele
C) Özelden özele
D) Genelden genele
- Bir tümevarım örneği veriniz.
- Tümevarımın zayıf yönü nedir?
- Tanımla: Tümevarım nedir?
- Tanımla: Tümevarımın temel mantığı nedir?
- Tanımla: Tümevarım örnekleri nelerdir?

Cevap Anahtarı

1. B) Gördüğüm ilk elma tatlıydı. Gördüğüm ikinci elma tatlıydı. O halde bütün elmalar tatlıdır. — İkinci seçenek, tekil gözlemlerden (gördüğüm ilk ve ikinci elma) yola çıkarak genel bir yargıya (bütün elmalar tatlıdır) ulaşmayı ifade eder ki bu tümevarımdır. Diğer seçenekler tümdengelim örnekleridir.
2. B) Tümevarım problemi — Tümevarım ile elde edilen sonuçların kesin olmaması, bilimsel genellemelerin doğruluğunu sorgulayan 'tümevarım problemi' olarak bilinir.
3. B) Özelden genele — Tümevarım, tekil veya özel gözlemlerden hareketle genel bir sonuca ulaşma yöntemidir.
4. 1. Gözlem: Baktığım ilk karga siyahtı. 2. Gözlem: Baktığım ikinci karga siyahtı. 3. Gözlem: Baktığım üçüncü karga siyahtı. ... Sonuç (Genelleme): Bütün kargalar siyahtır. (Not: Bu genelleme her zaman doğru olmayabilir.)
5. Tümevarım ile elde edilen sonuçlar kesinlik taşımaz. Çünkü gelecekteki gözlemler, daha önceki genellemeleri çürütebilir. Örneğin, 'Bütün kuğular beyazdır' genellemesi, Avustralya'da siyah kuğuların keşfiyle yanlışlanmıştır.
6. Özelden genele doğru mantıksal çıkarım yapma yöntemidir.
7. Tekil gözlemlerden yola çıkarak genel bir ilke veya yasa oluşturmaktır.
8. Kargaların rengi, metallerin ısınınca genleşmesi gibi gözlemlerden yola çıkarak yapılan genellemeler.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.